

Ilkka Simanainen muistelee

□ Rääkkylän pitkäaikaisin kunnanjohtaja Ilkka Simanainen on ollut eläkkeelle jäätyään 14 vuotta hiljaa. Nyt hän avaa sanaisen arkkunsa ja kertoo Rääkkylän kunnan menneisyydestä ja Keski-Karjalan kuntien yhteistyön kehittämisestä 1960-luvulta lähtien nykypäivään.

□ Julkaisemme hänen kirjoituksiaan lehdesämme.

Keski-Karjalan kuntien yhteistyöstä

Tulin Rääkkylään vuonna 1963. Keväällä siitä tulee kuluneeksi 47 vuotta. Heti tulvani sain selvät ohjeet, miten minun on suhtauduttava naapuriin Kiteeseen. ”Parasta kun ei ole missään tekemisissä”, sanoi keskeinen kunnan luottamushenkilö. Tämä asenne ilmeisesti johtui siitä, että Heinonniemen alueet vuonna 1957 liitettiin pakolla Kiteeseen Rääkkylän menettäessä kauniin saaristonsa ja 750 kuntalaista Kiteelle.

Yhteydet Kiteeseen alkoivat kansanterveyslain antamisen jälkeen. Elettiin 1970-luvun alkua. Lain tavoitteena oli, että terveydenhuolto järjestettäisiin 20 000 asukkaan väestöpohjalle. Pienemmällekin väestöpohjalle terveydenhuoltoa sitten kuitenkin järjestettiin.

1960-luvulla Keski-Karjalaan Kiteen toimesta puuhattiin paikallissairaala. Oliko asiassa neuvotteluja muiden kuntien kanssa, en muista. Kansanterveyslain edetessä tästä luovuttiin.

Kansanterveyslain tultua voimaan Kiteen kunta kutsui naapurikunnat neuvotteluun. Tavoitteena oli, että kansanterveyslain toteuttaminen tapahtuisi yhdessä Keski-Karjalan kaikkien kuntien kesken. Ensimmäiseen neuvotteluun (15.10.1971) saapui vain Rääkkylä. Minä olin Rääkkylän edustaja. Luottamushenkilöt eivät kokoukseen lähteneet. Tohmajärvi lähetti kirjeen, jossa se ilmoitti, ettei kunta ole kiinnostunut yhteistyöstä, eikä tule osallistumaan neuvotteluihin. Värtsilä ja Kesälahti eivät saapuneet neuvotteluun eivätkä ilmoittaneet asiasta mitään.

Toisessa neuvottelussa (14.3.1972) oli jo mukana Kesälahti, jota edustivat kunnan hallituksen varapuheenjohtaja Unto Karjalainen ja kunnan sihteeri Eljas Sutinen. Rääkkylää edustivat kunnanvaltuuston puheenjohtaja Osmo Hirvonen ja kunnanjohtaja.

Rautatien ja kuutosten valmistuminen toivat Kiteelle erinomaiset liikenneolosuh-

teet ja mahdollisuuden kunnan kehittämiseksi. Alkoi Kiteen teollinen kehitys, joka oli koko maatakin ajatellen suurta ja nopeaa.

Tohmajärven oli vaikea käsitellä ja tunnustaa, että Kiteestä tulee alueemme johtaja ja keskus. Tohmajärven muutosvastarinnalle voi nähdä tuolloin ja ehkä edelleenkin yhden syyn: ennen toista maailmansotaa Tohmajärvi oli selvä johtaja alueellamme. Tohmajärvellä on vahva historia alueen hallintopitäjänä. Ensimmäinen piirilääkäri, ainoa lääkäri, oli Tohmajärvellä, samoin ensimmäinen alueen apteekki. Kruunuvuodin virkapaikka oli Tohmajärvellä. Siispä tohmajärveläiselle isäntämielelle oli olemassa historiallinen peruste. Herrat käyskentelevät nappaskengissä Värtsilässä ja Tohmajärvellä. Kitee oli tavallinen maalaisten pitäjä.

Jäädessäni eläkkeelle ryhdyin eräänä harrastuksenani lukemaan Karjalaista mikrofilmiltä. Selailin lehtiä 1930-

luvun alusta eteenpäin. Aivan ylivoimaisesti eniten lehdissä käsiteltiin Värtsilän ja Tohmajärven asioita. Kitee ja Rääkkylä saivat varsin vähän palstatilaa. Kyllä ne olivat suurpaaloja, miestappoja, pontikka-tehtaiden hävittämistä; yleensä murheellisia asioita.

Kyllähän sitä pyrittiin kaikkien alueemme kuntien väliseen yhteistyöhön monella-kin alueella, mutta ne yleensä jäivät keskusteluasteelle. Yleensä hankkeet kaatuivat Tohmajärven. Tohmajärveläiset eivät halunneet tulla samalle hiekkalaatikolle kiteeläisten, kesälähteläisten ja rääkkyläläisten kanssa.

Minun aikani suurin saavutus oli Ketin syntymisen. Musiikkiopisto Kiteen, Tohmajärven ja Rääkkylän kesken syntyi, kun se lähes keskusteluita annettiin Tohmajärven hallintoon, kun tohmajärveläiset sanoivat olevansa meistä eniten kulturelleja; kulttuuri-ihmisiä. Saattoivat ollakin. Tilikkeestäkin puhuttiin minun aikani kymmen-

kunta vuotta.

Keskeinen oli myös tavoite saada Keski-Karjalan alueelle yhteinen paikallislehti. Hanketta veivät eteenpäin pääasiassa pitäjäseurat ja pienellä osalla kunnat. Aluksi Tohmajärvi ei halunnut ryhtyä mukaan yhteiseen lehteen. Myöhemmin lehtihanke toteutui ja Koti-Karjala on ollut alueen yhteisenä lehtenä.

Alueellista yhteistyötä syntyi Kiteen, Kesälahden ja Rääkkylän välille. Kitee ja Rääkkylä perustivat yhteisen kansalaisopiston ja oikeusaputoimiston, johon tuli mukaan myös Kesälahti. Rääkkyläläiset perustivat vanhustentaloyhdistyksen, johon varsin pian tuli Kitee mukaan ja yhdistyksen nimi muutettiin Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistykseksi. Yhdistys on rakennuttanut Kiteelle ja Rääkkylään asuntoja ikääntyville ihmisille lähes 200 kappaletta.

Mitä kuuluu?

Rento meininki rinteesä

□ Henri Laakkonen on 17-vuotias lumilautailijan alku. Menestystä on tullut kotimaassa ja kansainvälisissä kisoissa. Hän opiskelee Sotkamon urheilulukiossa.

–Hyvää kuuluu, kun on kesäloma. Ei tarvitse käydä koulussa. Saa skeitata ja reissata, Henri iloitsee.

Skeittauksesta on hyötyä myös lumilautailuun.

–Se parantaa tasapainoa ja jalat toimii paremmin.

Viime kausi meni Henriltä osittain ohi, sillä kauden alussa häneltä murtui selkä.

–Oltiin Itävallassa ja viimeisenä päivänä murtui selkä. Sain kolmen kuukauden liikuntakiellon, Henri kertoo.

–Laskupäiviä tuli vain neljäkymmentä. Se on nimittäin aika vähän.

Menestystä maailmalta

Loukkaantumisen huolimatta hän voitti Youngsterkiertueen kokonaiskilpailun Suomessa.

–Pääsin Tsekkiin Rookie Fest-kiertueen osakilpailuun ja voitin sen. Sain osallistumisoikeuden myös Itävaltan finaaliin, Henri muistelee kauden satoa.

Onni ei kuitenkaan ollut suotuista, sillä lautailijan käsi meni sijoiltaan.

–En voinut osallistua kisaan Itävallassa. Laskin vielä parissa tapahtumassa keväällä.

Valokuvaus kuului harrastuksiin ennen. Nyt siihen ei ole aikaa

–Soitan kitaraa lumilautailun lisäksi, Henri kertoo.

Lumilautailun rento meininki on tarttunut myös Henriin.

Henri kuuluu Suomen lumilautailun junnumaajoukkueeseen.

–Meitä on 15. En tiedä onko se kova taso vai ei, hän vähättelee.

Elokuussa suuntana on Uusi-Seelanti.

–Voitin 700 euron matkalahjakortin Youngster-kisasta. Päätin käyttää sen kuukauden

reissuun, Henri kertoo. Uudessa-Seelannissa on edessä junnujen MM-kisat.

–Menen ihan lomailemaan sinne. Siistiä nähdä, millaista siellä on.

Joustavaa koulunkäyntiä

Palkintoja on kertynyt aina

pyöristä kelloihin. Sponsoreita on jo useita.

Tänä kesänä Henri täyttää 18. Ensi syksynä alkavat ylioppilaskirjoitukset. Laki on tarkoitus hankkia neljässä vuodessa. Urheilulukio mahdollistaa lautailun, koska koulunkäynti on joustavaa. Omasta lajista saa kursseja, mikä auttaa lukion läpikäy-

mistä.

–Opettajat ovat ressinä välillä, kun en ole koulussa. Tekee tehtävät niin kyllä se siitä, hän kertoo. Keväällä hän ei päässyt kaikille tunneille.

–Kahdessa viimeisessä jaksossa olin kuusi tuntia per kurssi paikan päällä.

Yksi kurssi sisältää normaalisti kolmisenkymmentä

tuntia.

–Vuokatissa viihtyy hyvin, koska kaverit on lähellä. Siellä on hauskaa, Henri selittää. Kämpäkaverin kanssa on kuulemma aina hyvä meno.

–Skedeparkki, kuntosali ja rinteet ovat hyviä, hän lisää.

–Kiteessä parasta on koptiha, Henri toteaa. Talvisin hän ei pääse kotiin kuin pari kertaa. Tänä kesänä suuntana on joko kaivos Vuokatissa tai apulaisen pesti Likolammella. Kesätyöt eivät ole vielä varmistuneet.

Ei stressiä

Lumilautailun hän aloitti kymmenen ikävuoden paikkeilla.

–Lautailu on minulle tärkeä juttu. Kisoissakaan ei tarvitse stressata, kun on niin rento meininki, Henri kertoo.

Lumilautailu on ja pysyy, vaikka vastoinkäymisiä tulee. Henri joutui käymään selkäkipujen takia lääkärisä Helsingissä. Välilevyissä saattaa olla vikaa.

–Lumilautailu verottaa, kun tulee loukkaantumisia. Joku kysyi miten uskallan, mutta vastasin mikäpäs siinä.

Omaksi iloksi

–Olisi kiva olla ammattilaskija, kun ei oikein muu kiinnostaa, Henri toteaa.

–Mitä sitä kouluja käymään, jos laskeminen sujuu. Olen tammoinen väty enkä työnteko innosta, hän naurahtaa.

Henrillä ei ole suurempia tavoitteita, vaikka lumilautailu-ura on haave.

–Omaksi iloksi lasken ja katsoo mitä siitä tulee.

Kaisu Salminen